

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ВЧИТЕЛЯ ТА ПІСЛЯДИПЛОМНА ОСВІТА: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ

Логінов А.Ю.,

*аспірант Державного закладу вищої освіти
«Управління менеджменту освіти» НАПН України,
м. Київ, Україна*

Формування нового типу суспільства передбачає суттєві перетворення в системі освіти, акцентування уваги на підвищенні кваліфікації та професійного розвитку педагогічних працівників в умовах диверсифікації післядипломної педагогічної освіти. Активні реформуючі процеси потребують швидкого реагування, інноваційних підходів та технологій. Система післядипломної педагогічної освіти понад півстоліття традиційно виконувала три взаємопов'язані функції: компенсаторну (ліквідація прогалів у базовій педагогічній освіті); адаптивну (оперативну переорієнтацію на зміни в освітній галузі та суспільному житті); розвивальну (підвищення загальнокультурного розвитку, збагачення науковими знаннями, задоволення пізнавальних інтересів та професійних потреб педагогів) [3]. Потреба в оновленні освіти сьогодні – це новий підхід до підготовки педагогічних працівників в післядипломній педагогічній освіті відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21. 08. 2019 р. № 800 «Про порядок підвищення кваліфікації педагогічних працівників і науково-педагогічних працівників» (зі змінами згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2019 р. № 1133), Концепції Нової української школи, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту». Новий підхід – це такий підхід, який зміг би забезпечити інтеграцію професійного й особистісного в діяльності вчителя під час підвищення кваліфікації в умовах післядипломної педагогічної освіти. Його пов'язують із неперервним професійним розвитком вчителя.

В системі післядипломної педагогічної освіти питання проблеми професійного розвитку освітян розглядали в своїх роботах В. Вітюк, І. Воротникова, Н. Бібік, С. Змеєв, І. Зязюн, В. Кремень, Л. Набока, В. Олійник, Л. Оліфіра, О. Потеха, Н. Протасова, Т. Сорочан, М. Романенко. В. Олійник аргументує необхідність досягнення якості професійного зростання тим, що відповідно до матеріалів європейських програм 80% технологій, які використовують в даний час, застаріють і будуть замінені новими[4] Шлях професійного розвитку – це поступове, складне і далеко не завжди лінійне сходження від учителя-дилетанта до справжнього майстра, суб'єкта професійної діяльності. Для того щоб правильно визначити перспективи подальшого зростання вчителя, напрямки, засоби, форми підвищення його

кваліфікації й побудувати індивідуальну траєкторію розвитку, необхідно вивчити шлях його становлення як професіонала [2].

Державний заклад вищої освіти «Управління менеджменту освіти» НАПН України (далі ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України) проводить ґрунтовну роботу із розв'язання проблеми професійного розвитку фахівців системи освіти та інших категорій, створено окрім курсів підвищення кваліфікації із використанням технологій формальної та неформальної освіти також курси на запити місцевих і регіональних освітніх організацій за кошти фізичних та юридичних осіб. З 2019 року ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України започатковано систему неформальної освіти - Український відкритий університет післядипломної педагогічної освіти. Він відкриває можливість вчителям із усіх регіонів України навчатися дистанційно в зручному місці та в зручний час. Започатковано сім віртуальних кафедр, до діяльності яких університет запрошує викладачів різних закладів освіти України та світу.

В регіональних інститутах післядипломної освіти формується єдиний освітній інформаційний простір регіону (віртуальні педагогічні спільноти, педагогічні інтернет-клуби та інші). Так, в 2020 році на офіційному сайті Комунального навчального закладу «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради» створено нові сайти «Підвищення кваліфікації педагогічних працівників» та «Дистанційні курси підвищення кваліфікації», кафедру професійного розвитку педагогів, координаційний центр професійного розвитку особистості з відділеннями координації, а на вченій раді розглядається питання «Про стан професійного саморозвитку працівників інституту як необхідна умова підвищення якості системи післядипломної педагогічної освіти».

Проте зауважимо: вчитель прагне до професійного розвитку не тому, що чергова атестація, сертифікація, вимоги нових законів освіти, а усвідомлено: розв'язувати професійні проблеми за допомогою набутих знань, з прагненням до інновацій в освітньому процесі, до нового змісту, до профільності старшої школи.

За таких умов важливо, щоб кожний вчитель міг розкрити свої здібності, набуті навички, талант [1]. Отже, готовність до змін стає важливим кроком до успішного професійного розвитку.

Список використаних джерел:

1. Вітюк В. В. Інноваційні технології професійного розвитку педагогів в умовах реформування освіти. *Наукові публікації. Педагогічні науки*. 2018. №2(98) С.7- 21.
2. Добровольська С. В. Інноваційні умови професійного вдосконалення вчителя. *Педагогічна академія пані Софії. Міні журнал*. 2011. №20. С. 2- 4.
3. Покроєва Л.Д. Модернізовані функції обласних інститутів післядипломної педагогічної освіти. Післядипломна педагогічна освіта України :сучасність і перспективи розвитку Наук.- метод посібник / За заг. ред.. В. В. Олійника, Л.І. Даниленко. Київ, 2005.С.62-68.
4. Сорочан Т.М. Методологія у системі післядипломної освіти. *Педагогічні технології*. 2016. №4 С. 24- 38.